

Informatīvs materiāls

Par rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem

SIA „Alpha osta” minerālmēslu terminālī

Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt SIA „Alpha osta” minerālmēslu termināļa apkārtņē dzīvojošos iedzīvotājus un izvietotos uzņēmumus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avāriju gadījumā šajā objektā.

Uzmanību!

Par objektā notikušu avāriju vai izcēlušos ugunsgrēku, kas apdraud apkārtējos iedzīvotājus un tuvumā esošo uzņēmumu darbiniekus, brīdinās operatīvais transports ar skaļruņiem, kā arī trauksmes sirēnu signāls, kuru dzirdot, jāieslēdz radio (Latvijas Radio, radio SWH, radio Skonto, Latvijas Kristīgais radio) vai televizors (LTV1, LTV7, LNT, TV-5, Pirmais Baltijas kanāls), lai saņemtu informāciju par negadījumu un tālāko rīcību. Blakus esošo uzņēmumu apziņošana notiks pa tālruni.

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs – 112

Vispārējā informācija:

Objekts izvietots – Rīga, Atlantijas iela 35.

Uzņēmuma kapitāla daļas pieder juridiskām un fiziskām personām.

Atbildīgā persona – SIA „Alpha osta” ekspluatācijas dienesta vadītājs.

Objekta darbības apraksts:

SIA „Alpha osta” minerālmēslu termināļa pamatdarbības ir birstošo minerālmēslu kravu saņemšana no dzelzceļa vagoniem, uzkrāšana uzglabāšanas noliktavās un pārkraušana uz kravas kuģiem, nogādāšanai klientiem. Pamatā terminālī tiek pārkrauts karbamīds, amonija nitrāts, amonija sulfāts, amofoss, kālija hlorīds, azofoska.

Bīstamās vielas objektā, to raksturojums un saindēšanās simptomi

Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” nosacījumiem kā bīstamas ķīmiskas vielas vai produkti objektā klasificējami **Amonija nitrāts un Amofoss.**

Amonija nitrāta un amofosa uzglabāšanai objektā var tikt izmantotas trīs kupolveida noliktavas ar ietilpību 15000, 22000 un 40000 tonnas.

Amonija nitrāts ir cieta viela granulu veidā – minerālmēslojums, kas paredzēts kultūraugu mēslošanai.

Xi – kairinošs; O – Oksidētājs, bīstamības klase 5.1

Deogoša, cieta viela. Iespējama termodestrukcija (sadalīšanās siltumenerģijas iedarbības rezultātā) ar toksisku slāpekļa un amonija oksīdu izdalīšanos.

Zema toksicitāte norijot.

Var būt kairinošs ādai. Izsauc apdegumu īpaši ja ir brūces vai rētas. Var būt kairinošs acīm. Slimīgums, asarošana. Spēcīgas saindēšanās gadījumā aizdusa, slikta dūša, sāpes sirds rajonā, cianoze (zilgana ādas un gļotādas nokrāsa, kas rodas, ja asinsvados palielinās reducētā hemoglobīna daudzums).

Ieelpojot atstāj kairinošu iedarbību uz augšējiem elpošanas ceļiem. Klepus, aizdusa. Nokļūstot vēderā izraisa smagu saindēšanos

Slāpekļa oksīdi, amonijs ir toksiski apkārtējai videi. Šķīst ūdenī.

Amofoss ir cieta viela pulverveida granulu veidā – minerālmēslojums, kas paredzēts kultūraugu mēslošanai.

Xi – kairinošs; C – kodīgs, bīstamības klase – nav.

Nedegošs vai grūti degošs. Karsējot un detonējot iespējama ķīmisko vielu sadalīšanās ar sprādzienu. Karsējot sadalās, veidojot skābekli, kas veicina degšanu un ātrai ugunsgrēka attīstībai. Deg veidojot toksiskas gāzes.

Saindēšanās simptomi: putekļi var izsaukt galvas sāpes, sliktu dūšu, nespēku.

Ugunsgrēka gadījumā vai sprādzienā iespējami apdegumi un traumas.

Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem

Amonija nitrāts un amofoss ir uguns un sprādzienbīstami produkti, tomēr lai realizētos šo produktu bīstamās īpašības nepieciešams pievadīt lielu ārējās enerģijas daudzumu, kas normālos ar šo produktu saistītos tehnoloģiskos procesos ir praktiski neiespējami vai arī tas jādara apzināti.

Pamatā uzmanība tiek pievērsta negadījumiem vai avārijām, kas var radīt vides (īpaši ūdens) piesārņojumu, jo saskarē ar ūdeni minerālmēsli izkūst un tos nav iespējams savākt.

Ugunsgrēku gadījumā sagaidāma siltumstarojuma, sadegšanas produktu, kvēpu, dūmu un arī toksisku tvaiku izplatība objekta tuvumā. Iespējama siltumstarojuma iedarbība uz blakus objektiem, kā arī dūmu un kvēpu nokļūšanu cilvēka organismā. Ņemot vērā, ka ugunsgrēkā var būt iesaistīts ne tikai pats produkts, ugunsgrēka radītā nelabvēlīgās iedarbības izplatība ir grūti prognozējama. Uzņēmums plāno savas rīcības avāriju gadījumā pieņem, ka bīstamā zona ir vismaz drošības aizsargjoslas (100m) attālumā no objekta.

Sprādziena gadījumā izplatās pārspiediena vilnis, kas var sagraut ēkas, kā arī apdraudēt cilvēka dzīvību. Sprādziena radītais iedarbības attālums un radītās sekas atkarīgas no produkta daudzuma, kas iesaistīts sprādzienā.

Riska novērtējuma rezultātā, kā nozīmīgākie riska scenāriji saistībā ar amonija nitrāta un amofosa pārkraušanu ir atzīti:

- Dzelzceļa sastāva un autotransporta sadursme objekta tuvumā;
- Iespējamā elektroinstalācijas aizdegšanās vagonu izbēršanas vietās;
- Transportieru lentu buksēšana;
- Iespējamā produkta sajaukšanās ar eļļām vai smērvielām kuģu tilpnēs;
- Kuģa korpusa bojājumi, kas var izsaukt akvatorijas piesārņošanu.

Drošības pārskatā veiktais riska novērtējums parādīja, ka SIA „Alpha osta” savā darbībā ņem vērā atsevišķus riska novērtējumā konstatētos bīstamību pastiprinošos faktus un veic darbības to pieļaušanai. Pasākumi, ka samazina objekta risku ir iekļauti objekta bīstamības samazināšanas pasākumu plānā.

Rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā

Rīcība, atrodoties telpās:

Saņemot brīdinājumu par ugunsgrēku vai lielu piedūmojumu, aizveriet un noblīvējiet logus, durvis, ventilācijas lūkas un dūmvadus. Izslēdziet ventilatorus un kondicionierus. Nepieciešamības gadījumā aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojiet ūdenī samērcētus vates un marles apsējus, citus vairākkārt salocītus apsējus no gaisa caurlaidīga materiāla vai respiratorus un gāzmaskas ar attiecīgiem filtriem, ja tādas ir Jūsu rīcībā. Nestāviet pie logiem. Ja iespējams, pārliecinieties, vai kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Drošās telpas atstājiet tikai pēc atbilstošas informācijas saņemšanas no pašvaldības vai valsts institūcijām.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām:

Sajūtot toksisku dūmu vai tvaiku smaku vai saņemot brīdinājumu, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties prom no bīstamās vietas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem). Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, izmantojiet jebkādas ūdenī samērcētus gaisa caurlaidīgus audumus un elpojiet caur tiem. Ja tas nav iespējams, aizturiet elpu vai veicat īsas, seklas ieelpas. Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni **112,113 vai 03**.

Evakuācija

Iedzīvotājus par evakuācijas nepieciešamību var informēt pa radio un televīziju, operatīvais transports ar skaļruņiem, kā arī operatīvo dienestu darbinieki.

Evakuācijas gadījumā ņemiet līdzi personas dokumentus, naudu, vērtslietas un tikai nepieciešamo apģērbu, ja iespējams. Pirms evakuācijas noslēdziet elektropadevi, gāzes un ūdens padevi. Paziņojiet kaimiņiem par izzīņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai.

Neceļiet paniku un saglabājiet mieru!

Objekta avārijgatavība

SIA „Alpha osta” izstrādāts Drošības pārskats un Civilās aizsardzības plāns. Šajos dokumentos apkopota informācija par objektu, tā tehnisko un drošības līmeni, darba organizāciju, apskatīta tā bīstamība no avāriju riska viedokļa un noteikti operatīvie pasākumi avārijas gadījumos.

Civilās aizsardzības plāns reglamentē uzņēmuma vadības un darbinieku avārijgatavību un nosaka darbības dažādu avāriju un katastrofu gadījumā. Šajā plānā ir iekļauta informācija par iespējamajām avāriju sekām, potenciālo apkārtnes objektu un iedzīvotāju apdraudējumu, apdraudējuma veidiem un iespējamajiem ietekmes efektiem. Tāpat tas iekļauj informāciju par neatliekamajiem pasākumiem avārijas gadījumā, apziņošanas kārtību un evakuācijas veidiem.

Objekta rīcībā ir tehniskie un cilvēku resursi (civilās aizsardzības vienības (19 līdz 34 cilvēkiem, atkarībā no objekta darba laika), kas apgādātas ar ugunsdzēsības līdzekļiem, inženiertehniskiem līdzekļiem (2 kompresori, 2 metināšanas agregāti, 2 sūkņi, ugunsdzēsāmie aparāti - PA-6 11 gab.; OA-5 18 gab. un 20 litru 1gab.), transporta līdzekļiem (6 kausu autoiekrāvēji, 1 kuteris), sakaru līdzekļiem (30 rāciņas), individuālās aizsardzības līdzekļiem (aizsargkostīmi CHEMSAFE P5 20 gab. un aizsargķiveres 15 gab.), medicīniskās palīdzības sniegšanas līdzekļiem u.c.) reaģēšanai uz iespējamiem negadījumiem vai avārijām objekta teritorijā. Liela apjoma avāriju gadījumā paredzēts piesaistīt operatīvos dienestus, kā arī nepieciešamības gadījumā lūgt palīdzību tuvumā esošiem uzņēmumiem. Neatliekamie pasākumi objektā rūpnieciskās avārijas gadījumā, kas noteikti objekta civilās aizsardzības plānā ir:

- Tehnoloģijas apturēšana;
- Apziņošanas;
- Darbinieku evakuācija;
- Neatliekamās palīdzības sniegšana;
- Sadarbība ar glābšanas dienestiem avārijas ierobežošanā un likvidēšanā.

Lai pilnveidotu objekta civilo aizsardzību, katru gadu tiek veiktas darbinieku apmācības, gan drošības jautājumos (ugunsdrošība, darba aizsardzība, elektrodrošība u.c.), gan rīcībai dažādās katastrofās. Tiek veiktas gan teorētiskās, gan praktiskās apmācības. Katru gadu uzņēmums plāno riska samazināšanas pasākumus, kuri balstīti uz veikto riska novērtējumu rezultātiem un nodrošina pakāpenisku riska līmeņa samazināšanu.

Sadarbība ar glābšanas un citiem operatīvajiem dienestiem

Objekta civilās aizsardzības plānā paredzēta sadarbība ar glābšanas un citiem operatīvajiem dienestiem gan darba procesā, gan katastrofu gadījumā. Sakariem ar atbildīgajiem dienestiem paredzēts izmantot gan stacionāros, gan mobilos tālruņus. Dienestu informēšanai avāriju gadījumos izstrādāta apziņošanas shēma.

Iespējamo avāriju vai katastrofu pārvaldīšanas plānošanā, organizēšanā un pasākumu īstenošanā paredzēts iesaistīt:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu,
- Valsts policiju,
- Pašvaldības policiju,
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu,
- Valsts vides dienestu,
- Valsts darba inspekciju.

Papildu informācija

Detalizētāku informācija par veiktajiem objekta riska novērtējuma rezultātiem un avāriju seku izplatību var iegūt, iepazīstoties ar objekta Drošības pārskatu, kas pieejams pie SIA „Alpha osta” ekspluatācijas dienesta vadītāja iepriekš piesakoties pa tālruni **67351520**.

Informatīvais materiāls sagatavots un saskaņots ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu atbilstoši LR Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 “Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” 88. un 92. punkta prasībām.

Apstiprinām, ka objektam piemēro normatīvos aktus par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem, kā arī apstiprinām, ka atbildīgā persona ir iesniegusi iesniegumu Vides valsts dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē un Drošības pārskatu Vides pārraudzības valsts birojā.